

Małgorzata Synowiec-Piłat

**Promocja zdrowia
i profilaktyka onkologiczna
w działaniach organizacji
pozarządowych**

Seria
MEDICINA HISTORICA

Redaktor naukowy serii
WANDA WOJTKIEWICZ-ROK

Recenzenci
prof. dr hab. ANTONINA OSTROWSKA
dr hab. MIRONA OGRYZKO-WIEWIÓROWSKA, prof. UMCS

Sekretarz serii
SZYMON GUMIENIK

Rada serii
TADEUSZ BRZEZIŃSKI, ZOFIA PODGÓRSKA-KLAWE, BOGDAN ROK, TADEUSZ SROGOSZ, BOŻENA URBANEK

Redaktor prowadzący: Szymon Gumienik
Skład: HESKOM
Korekta: Mirela Łaska-Kurek
Projekt okładki: Krzysztof Galus
Na okładce wykorzystano obraz Gustava Klimta „Drzewo życia” (1905–1909)
Ilustracja na stronie 7 autorstwa Dominika Piłata

© Wydawnictwo Adam Marszałek & Akademia Medyczna we Wrocławiu

Toruń 2009

ISBN 978-83-7611-318-0

Współpraca wydawnicza Akademii Medycznej we Wrocławiu
i Wydawnictwa Adam Marszałek

Wydawnictwo prowadzi sprzedaż wysyłkową: tel./fax 056 648 50 70, marketing@marszalek.com.pl

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń
tel./fax 056 660 81 60, e-mail: info@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl

Drukarnia nr 2, ul. Warszawska 52, 87-148 Łysomice, tel. 0-56 659-98-96

SPIS TREŚCI

Wstęp	11
-------------	----

Część pierwsza

PROMOCJA ZDROWIA – ROZWAŻANIA TEORETYCZNE

Rozdział I

Paradygmat socjoekologiczny jako zaplecze teoretyczne promocji zdrowia	17
---	-----------

- 1.1. Współczesne przemiany w rozumieniu zdrowia i choroby. Od biomedycznego do społeczno-ekologicznego modelu zdrowia
- 1.2. Wpływ wybranych koncepcji i badań socjologicznych na przemiany w podejściu do zdrowia i choroby oraz na powstanie i rozwój promocji zdrowia
- 1.3. Główne założenia społeczno-ekologicznego modelu zdrowia

Rozdział II

Promocja zdrowia	39
-------------------------------	-----------

- 2.1. Pojęcie promocji zdrowia
- 2.2. Zakres i strategie działań promocji zdrowia w kontekście modelu opartego na upodmiotowieniu
- 2.2.1. Profilaktyka chorób jako element promocji zdrowia
- 2.2.2. Rola edukacji zdrowotnej w promocji zdrowia
- 2.2.3. Znaczenie zdrowotnej polityki publicznej dla promocji zdrowia
- 2.3. Współczesna rola socjologii w działaniach promujących zdrowie

Rozdział III

Znaczenie współpracy międzysektorowej w działaniach promocji zdrowia	64
---	-----------

- 3.1. Podejście siedliskowe w promocji zdrowia
- 3.2. Sektor publiczny a promocja zdrowia

3.3. Sektor trzeci a promocja zdrowia	69
3.4. Współpraca międzysektorowa w działaniach promocji zdrowia	79
3.4.1. Znaczenie współpracy międzysektorowej w promocji zdrowia i profilaktyce onkologicznej	82

Rozdział IV

Promocja zdrowia i profilaktyka w zwalczaniu chorób nowotworowych

4.1. Zachorowalność i umieralność na nowotwory	88
4.2. Proces nowotworowy	90
4.2.1. Czynniki rakotwórcze	91
4.2.2. Czynniki ryzyka zachorowania na nowotwór	93
4.3. Promocja zdrowia i profilaktyka chorób nowotworowych. Cele i formy działania ..	97
4.4. Znaczenie organizacji pozarządowych w zwalczaniu chorób nowotworowych oraz w niesieniu pomocy pacjentom onkologicznym i terminalnie chorym	104

Część druga

PROMOCJA ZDROWIA I PROFILAKTYKA ONKOLOGICZNA W DZIAŁANIACH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Rozdział I

Funkcjonowanie organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką onkologiczną w Polsce w kontekście promocji zdrowia

1.1. Charakterystyka organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką onkologiczną	115
1.2. Odbiorcy działań świadczonych przez organizacje pozarządowe	128
1.3. Podejmowane przez organizacje formy działalności na rzecz chorych na nowotwory, ich rodzin oraz na rzecz społeczności lokalnej	134
1.4. Przynależność do szerszych krajowych i międzynarodowych porozumień organizacji pozarządowych	170
1.5. Uczestnictwo organizacji w zewnętrznych szkoleniach	174
1.6. Trudności w funkcjonowaniu organizacji	179
1.7. Prowadzone działania na rzecz poprawy jakości funkcjonowania organizacji	182
1.8. Finanse organizacji pozarządowych	183
1.9. Ubieganie się o status organizacji pożytku publicznego	187

1.10. Relacje z innymi organizacjami pozarządowymi w kraju i za granicą	189
1.11. Relacje z innymi instytucjami i grupami społecznymi	191

Rozdział II

Współpraca organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką onkologiczną z samorządem terytorialnym	200
--	------------

Rozdział III

Współpraca organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką onkologiczną z instytucjami medycznymi	224
---	------------

Rozdział IV

Współpraca organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką onkologiczną z instytutami naukowymi	249
---	------------

Zakończenie i wnioski	262
-----------------------------	-----

Bibliografia	274
--------------------	-----

Spis tabel	297
------------------	-----

Spis wykresów	300
---------------------	-----

Załącznik

Krótką historia raka – wybrane zagadnienia	304
---	------------